

OBS de Beatrixschool

Onderwijsprofiel 2018-2019

In dit plan staat beschreven hoe de leerlingenzorg op de Beatrixschool is vormgegeven. Dit plan is een levend document en wordt indien nodig aangepast.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Uitgangspunten ondersteuningsaanbod	4
2. Opbrengstgericht werken	5
3. Zorgstructuur	7
4. Soorten zorgtrajecten	10
5. Het onderwijsaanbod	11
6. Het diepteaanbod: zorgniveau 3	14
7. Didactisch handelen	16
8. Pedagogisch handelen	18
9. Klassenmanagement	21
10. De leertijd	23
11. De resultaten	24
Bijlage 1: Toets kalender	27
Bijlage 2: Stappenplan voor zorgtrajecten	30
Bijlage 3: Protocol doubleren en versnellen	33
Bijlage 4: Kleuterprotocol	35
Bijlage 5: Advisering van groep 8 naar voortgezet onderwijs	38
Bijlage 6: Externe contacten	42

Los op te vragen en/of te vinden op de website:

Schooljaarplan 2018-2019
Beleidsplan Gedrag en pesten
Beleidsplan Onderwijsaanbod excellente leerlingen
Beleidsplan Burgerschap
Protocol Leesproblemen en Dyslexie

Inleiding

Alle besturen hebben met de komst van passend onderwijs in 2012 zorgplicht. De zorgplicht betekent dat iedere leerling een passende onderwijsplek moet krijgen. De besturen werken samen in het samenwerkingsverband 'Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland' om de zorgplicht te kunnen garanderen. Het samenwerkingsverband en daarbij alle besturen die hieronder vallen moeten zorgen voor een dekkend netwerk.

Het samenwerkingsverband maakt de via de onderwijsprofielen inzichtelijk hoe zij met de scholen zorgt voor een dekkend netwerk. Alle scholen zijn verplicht om een onderwijszorgprofiel op te stellen. Het onderwijsprofiel geeft aan wat voor onderwijs een school geeft, al dan niet samen met (zorg)partners uit en van buiten het onderwijs. Voor u ligt het onderwijsprofiel van de Beatrixschool, waarin we inzichtelijk maken op welke wijze de Beatrixschool het onderwijs organiseert.

Net als op elke basisschool, zijn er bij ons op school kinderen die extra zorg behoeven. Dit kan zijn op cognitief gebied en op gebied van sociaal en emotioneel functioneren. In het document van de Beatrixschool wordt beschreven op welke manier kinderen die extra ondersteuning nodig hebben begeleid worden en de inhoud van het onderwijsaanbod. De Beatrixschool streeft ernaar hier zo adequaat mogelijk mee om te gaan, zodat ieder kind tot zijn recht komt, immers: elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo naar zijn eigen mogelijkheden.

Het onderwijsprofiel is een leidraad voor ons team van leerkrachten, ondersteuners en directie en daarnaast bedoeld als verantwoording naar de ouders van onze leerlingen. De inrichting van de leerlingenzorg met onze procedures staan beschreven in dit document. Het uitgangspunt van ons zorgplan is het overkoepelende ondersteuningsplan Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland van 2017-2021. Hierin staan de richtlijnen van Passend Onderwijs vanuit het Samenwerkingsverband beschreven.

Meike Lubbers, Intern Begeleider

1. Uitgangspunten ondersteuningsaanbod

De Beatrixschool staat open voor alle leerlingen die het reguliere onderwijsaanbod kunnen volgen, maar plaatsing is niet altijd mogelijk. Bij de aannahme van nieuwe leerlingen hanteren wij de volgende criteria:

- Op het moment dat een kind op school komt moet het zindelijk zijn.
- Het leerproces moet onbelemmerd kunnen plaats vinden en hiervoor zijn rust en veiligheid belangrijke voorwaarden. Een ernstige verstoring kan leiden tot een langdurige ontregeling van het leerproces en ontwrichting van de groep. Een dergelijke verstoring wordt niet toegestaan.
- In de verhouding tussen verzorging, begeleiding en het onderwijsaanbod heeft het geven van onderwijs altijd de voorkeur.
- Bij het bieden van ondersteuning aan een kind dienen de ARBO-richtlijnen voor het schoolpersoneel in acht te worden genomen.
- Er dient in de groepen voldoende ruimte (opnamecapaciteit) te zijn. Daarmee doelen we niet alleen op de fysieke ruimte per kind. Ook de 'begeleidingsruimte' in de klas is een medebepalende factor.
- Ten aanzien van de opvang van het kind dient onze school voldoende specifieke deskundigheid in huis te hebben om adequate begeleiding te kunnen bieden.

Uitgangspunten van de ondersteuning

Kinderen ontwikkelen zich niet allemaal op dezelfde manier en in hetzelfde tempo. Op onze school proberen we daar zo goed mogelijk rekening mee te houden. De school baseert haar onderwijs op de onderwijsbehoeften van elk kind. Onze uitgangspunten zijn:

- Het treffen van preventieve maatregelen op individueel-, groeps- en schoolniveau.
- Zo vroeg mogelijke onderkenning van optredende problemen en direct ingrijpen om de dan nog geringe achterstand weg te werken.
- Het accepteren van tempoverschillen in leerprocessen.
- Leerlingen zo redzaam mogelijk maken t.a.v. problemen en opgelopen achterstand.
- Langdurige en permanente aanpassingen binnen de leeromgeving tot stand brengen.

2. Opbrengstgericht werken

De Beatrixschool is geen prestatiegerichte school, maar wel een opbrengstgerichte school. Dit houdt in dat wij cyclisch en systematisch werken aan het verbeteren van de opbrengsten van ons onderwijs. Het gaat hierom om opbrengsten op gebied van leerprestaties en de sociaal-emotionele resultaten op schoolniveau, groepsniveau en individueel niveau. Hoe dit eruit ziet op groepsniveau en individueel niveau wordt beschreven in dit onderwijsprofiel. Hoe wij opbrengstgericht werken op schoolniveau is te lezen in ons schooljaarplan. Ons doel is veilig en passend onderwijs bieden, waarbij we de leerlingen stimuleren zich naar eigen kunnen te ontplooiën en waarbij zij zich gelukkig voelen.

De afgelopen jaren zijn er via opbrengstgericht werken verbeteringen gerealiseerd op gebied op gebied van Rekenen en Wiskunde, Begrijpend lezen, de activerende didactiek 'De kunst van het lesgeven', Burgerschap en gedrag, Onderzoekend Leren en in groep 5 Rekenen en Wiskunde via Snappet op de Ipad.

De cyclus voor Opbrengst Gericht Werken op de Beatrixschool ziet er als volgt uit:

tijd	onderwerp	acties
augustus/september	groepsoverdrachten	uitvoeren
september	groepsplanbesprekingen	uitvoeren
augustus tot februari	groepsplannen en jaarplan	uitvoeren
	tussentijdse evaluatie groepsplannen	door leerkrachten
	groepsobservaties in de groepen en terugkoppeling feedback	door managementteam en ib'er
oktober	SCOL en sociogram	afnemen
november	opbrengsten SCOL en sociogram	analyseren door ib'er, gedragspecialist en anti-pest-coördinator
	pedagogisch overleg per groep (over sociaal-emotionele ontwikkeling en opbrengsten SCOL en sociogram)	door leerkracht en ib'er
	evaluatie groepsplan gedrag	door leerkracht
januari	Cito-M-toetsen	afnemen
	opbrengsten Cito-M-toetsen	analyseren door ib'er en managementteam
februari	didactisch overleg per groep (over cognitieve ontwikkeling en opbrengsten Cito-M-toetsen)	door leerkracht en ib'er
	groepsplannen	evalueren door leerkracht nieuw maken door leerkracht
	trendanalysebijeenkomst (teambijeenkomst over opbrengsten en gesignaleerde trends in losse groepen en/of op schoolniveau)	door ib'er met heel schoolteam formuleren van nieuwe doelen en bijstellen van plannen op groeps- en schoolniveau
	groepsplanbesprekingen	uitvoeren
februari tot juni	groepsplannen en jaarplan	uitvoeren
	tussentijdse evaluatie groepsplannen	door leerkrachten
	groepsobservaties in de groepen en terugkoppeling feedback	door managementteam en ib'er
april	SCOL en sociogram	afnemen
mei	opbrengsten SCOL en sociogram	analyseren door ib'er, gedragspecialist en anti-pest-coördinator
	pedagogisch overleg per groep	door leerkracht en ib'er

	evaluatie groepsplan gedrag	door leerkracht
mei/juni	Cito-E-toetsen	afnemen
	opbrengsten Cito-E-toetsen	analyseren door ib'er en managementteam
juni	didactisch overleg per groep	door leerkracht en ib'er
	groepsplannen	evalueren door leerkracht nieuw maken door leerkracht

Onze doelstellingen rondom het Opbrengst Gericht Werken zijn:

- het verbeteren van leerprestaties;
- het verbeteren van de sociaal-emotionele resultaten;
- het volledig benutten van het leerlingvolgsysteem voor de analyse van de onderwijsresultaten van school, groepen en individuele leerlingen;
- het afstemmen van de didactiek op de geconstateerde onderwijsbehoeften;
- het formuleren van doelen voor school, groepen en individuele leerlingen;
- het uitvoeren van groepsplannen en tussentijds monitoren of de gestelde doelen behaald zijn;
- het borgen van het volgen van de cyclus voor Opbrengst Gericht Werken.

Verbetertrajecten schooljaar 2018-2019

Er zal worden gewerkt aan:

- verbetering van het aanbod van spelling- en technisch leesonderwijs op school-, groeps- en individueel niveau en bij dyslexie;
- (her)implementatie van het groepsplan gedrag;
- meer kennis over meer- en hoogbegaafdheid door middel van scholing;
- reken- en wiskundeonderwijs op de Ipad via Snappet in groep 5 en 6

Zie voor een uitgebreide beschrijving het *schooljaarplan 2018-2019*.

3. Zorgstructuur

De zorgstructuur op onze school zorgt ervoor dat alle leerlingen in beeld zijn op cognitief vlak en sociaal en emotioneel vlak. Hierdoor kunnen we onze leerlingen de ondersteuning en zorg bieden die zij nodig hebben.

Om te bepalen welke onderwijsbehoefte een leerling heeft, volgen we de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen op een systematische manier. Er wordt onderwijs op maat geboden in de vorm van ons plusaanbod, basisaanbod, breedteaanbod en diepteaanbod, beschreven in onze groepsplannen.

Volgen van de ontwikkeling van de leerlingen

De school maakt gebruik van het leerlingvolgsysteem van Cito, het leerlingvolgsysteem 'SCOL', het observatiesysteem 'Onderbouwd', aangevuld met losse toetsen, observatie- en signaleringsinstrumenten. Via de resultaten van de Cito-toetsen volgen we de cognitieve ontwikkeling van de kinderen. Daarnaast wordt gekeken naar de zelfredzaamheid, zelfstandigheid en sociale vaardigheden via SCOL. Zo wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen gevolgd. Tot slot gebruiken we het observatiesysteem 'Onderbouwd' in de groepen 1 en 2. Welke toetsen in welke groepen worden afgenomen, staat vermeld in de toets kalender (zie bijlage 1).

Het groepsplan

We volgen onze leerlingen systematisch, zodat we ons onderwijsaanbod goed kunnen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Op welke wijze tegemoetgekomen wordt aan de onderwijsbehoeften van leerlingen wordt beschreven in de groepsplannen. Er zijn groepsplannen voor begrijpend lezen, lezen, rekenen en spelling en er is een groepsplan gedrag.

Een groepsplan omvat een beschrijving van het onderwijsaanbod voor een bepaalde periode. Het is de bedoeling dat in het groepsplan concrete en praktische aanwijzingen staan beschreven voor de manier waarop de leerkracht omgaat met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep. Het groepsplan richt zich dus ook op het aanbod aan alle leerlingen in de groep. Een groepsplan is doelgericht, met hoge verwachtingen ten aanzien van alle leerlingen, om te komen tot betere resultaten.

Het werken met groepsplannen betekent dat leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften worden geclusterd en inhoudelijk dezelfde instructie krijgen, afgestemd op hun onderwijsbehoefte. In de groepsplannen hanteren we de volgende indeling:

- Instructieonafhankelijke leerlingen (de groene groep). Dit zijn de goede leerlingen die vaak voldoende hebben aan een korte instructie. Dit is het **plusaanbod** (20% van de leerlingen).
- Instructiegevoelige leerlingen (de oranje groep). Dit is de basisgroep, waartoe over het algemeen het merendeel van de leerlingen behoort. Zij ontvangen de basisinstructie. Zij ontvangen het **basisaanbod** (60% van de leerlingen).
- Instructieafhankelijke leerlingen (de rode groep). Dit zijn de leerlingen die meer instructie en begeleiding van de leerkracht nodig hebben. Zij ontvangen naast de basisinstructie verlengde instructie. Dit is het **breedteaanbod** (20% van de leerlingen).

Aanbod in de subgroepen in groepsplan begrijpend lezen, lezen, rekenen en spelling:

subgroep	aanbod	% Cito score	instructie behoefte	methode
groen	Plusaanbod Plus-plus	(20% hoogst scorend)	<i>Instructieonafhankelijk</i> , volgen alleen instructie bij nieuwe onderdelen, compacten, verrijken ed. <u>1S niveau</u> <i>Geheel instructieonafhankelijk</i> , maken vooraf de toets en alleen bij eventuele niet beheerste onderdelen ontvangen zij verkorte instructie.	≥ 90% voldoende score op methode toetsen
oranje	Basisaanbod Basisaanbod +	(60% van de groep)	<i>Instructiegevoelig</i> , volgen altijd de klassikale instructie en gaan daarna zelfstandig aan het werk. Volgen het basisprogramma van de groep. <u>1S/1F niveau</u> Leerlingen die wel <i>instructiegevoelig</i> zijn, maar naast basisstof ook verrijkingsstof maken.	80% voldoende score op methode toetsen
rood	Breedteaanbod	(20% laagst scorend)	<i>Instructie afhankelijk + verlengde instructie</i> , volgen altijd de klassikale instructie en krijgen vervolgens verlengde instructie binnen de klas. <u>1F niveau</u>	80% - 60% voldoende score op methode toetsen
aangepaste leerroute (rood)	Diepteaanbod: Individuele aanpak Ontwikkelingsperspectief (OPP) Dyslexiegroep Dyscalculiegroep	Volgt onderwijs op eigen niveau	<i>Instructieafhankelijk + instructie buiten de groep</i> . Passende Perspectieven	beoordeling op eigen niveau

Aanbod in de subgroepen in groepsplan gedrag:

subgroep	aanbod	% v/d groep	beschrijving
Groen	Plusaanbod Naast het basisaanbod ook het plusaanbod. Kunnen sociaal meer aan, mogen in een leiderschapsrol worden gezet.	20%	Deze lln. zijn sociaal sterk en positief inzetbaar
oranje	Basisaanbod	60%	Deze lln. zijn sociaal gemiddeld en positief inzetbaar met begeleiding
rood	Breedteaanbod Naast basisaanbod ook het breedteaanbod. Hebben meer aandacht nodig in sociale omgang met anderen in de klas, tijdens vrije situaties en groepsactiviteiten.	20%	Deze lln. zijn sociaal wisselend of zwak en hebben begeleiding nodig.
individueel (rood)	Diepteaanbod Naast basisaanbod en breedteaanbod ook individuele ondersteuning in hun sociale omgang met anderen in de klas, tijdens vrije situaties en groepsactiviteiten.		Deze lln. zijn sociaal zwak en/of laten gedragsproblemen zien. Zij hebben individuele begeleiding nodig.

Zorgniveaus

De bovenstaande subgroepen en het aanbod komt overeen met 4 landelijke geformuleerde zorgniveaus:

Zorg-niveau	Komt overeen met subgroep en aanbod:	Houdt in:
1	Groene groep – plusaanbod Oranje groep – basisaanod	Dit betreft algemene zorg door de groepsleerkracht in de groep.
2	Rode groep- breedteaanbod Plusklas (zie hoofdstuk 4)	Dit betreft extra aandacht die leerlingen binnen of buiten de groep krijgen van de groepsleerkracht, de onderwijsassistent of in de plusklas van de plusklasleerkracht.
3	Rode groep – diepteaanbod Individuele aanpak Ontwikkelingsperspectief (OPP) Dyslexiegroep Dyscalculiegroep (zie hoofdstuk 6)	Dit betreft extra aandacht die leerlingen buiten de groep krijgen van de onderwijsassistent. Dit zijn leerlingen met een zogenoemd ontwikkelingsperspectief (OPP) en de leerlingen met een eigen leerlijn.
4		Dit betreft zorg die leerlingen buiten school of op school krijgen van externe instanties.

Overlegmomenten over de groepen

In de zorgstructuur van de Beatrixschool nemen overlegmomenten tussen leerkrachten en ib'er over de pedagogische en didactische ontwikkeling van de leerlingen een belangrijke plaats in.

Het *pedagogisch overleg* is een overleg over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en het pedagogisch klimaat in de groep. Het sociogram, de uitslagen van de Scol, het groepsplan gedrag en een pestanalyse worden besproken. Het oude groepsplan gedrag wordt geëvalueerd en nieuwe doelen, aanpakken en methodieken wordt besproken.

Het *didactisch overleg* is overleg over de didactische ontwikkeling van de leerlingen en de groep. De resultaten van de Cito's en methodetoetsen worden besproken en de oude groepsplannen geëvalueerd en inhoud van de nieuwe groepsplannen bepaald. Daarnaast wordt gekeken naar de individuele onderwijsbehoeftes.

Op deze wijze ondersteunt de ib'er de leerkracht bij het werken met de groepsplannen. Ook worden leerlingen die extra zorg krijgen of nodig hebben besproken. Er wordt dan onder andere bekeken hoe het staat met de hulp aan het kind, of het kind voortgang boekt, of de ingeslagen weg de juiste is en hoe deze voort te zetten. De ouders worden hiervan op de hoogte gesteld middels oudergesprekken. De pedagogische en het didactische overlegmomenten vinden beide twee keer per jaar plaats.

4. Soorten zorgtrajecten

Via het leerlingvolgsysteem en in de pedagogische en didactische overleggen, zoals beschreven in hoofdstuk 3, worden zorgen geformuleerd en een passend aanbod gezocht. Wanneer er een zorg is, kan het gaan om zorgen op het cognitieve vlak, op het sociaal-emotionele vlak of op het motorisch vlak. We spreken van een zorgtraject wanneer het plusaanbod, het basisaanbod en het breedteaanbod niet voldoende zijn en wanneer we dus de overstap maken naar het diepteaanbod.

Cognitief

Als een leerling in cognitieve zin moeite heeft met (een deel van) de leerstof wordt in de groep extra ondersteuning gegeven via het breedteaanbod. In hoofdstuk 3 wordt beschreven wat het breedteaanbod is. Het onderwijs in het breedteaanbod staat beschreven in hoofdstuk 5. We spreken hierbij over zorgniveaus 1 en 2.

Wanneer het breedteaanbod niet voldoende blijkt, wordt extra ondersteuning gegeven via het diepteaanbod. We spreken hierbij over zorgniveau 3. Het diepteaanbod wordt, net als het aanbod voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie, beschreven in hoofdstuk 6.

Leerlingen die een voorsprong hebben in hun cognitieve ontwikkeling werken aan extra uitdagende leerstof tijdens het zelfstandig werken. Om beter te kunnen voldoen aan de zorgbehoeften van meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt op onze school in plusklassen gewerkt voor groep 2 t/m 8. We spreken hierbij over zorgniveau 2.

Voor meer informatie zie het beleidsplan *Onderwijsaanbod aan excellente leerlingen*.

Sociaal-emotioneel

Bij gedragsproblemen en/of sociaal-emotionele problemen wordt gebruik gemaakt van speciale hulpmiddelen of trainingen gericht op de groep. Voorbeelden hiervan zijn het Coole Kikkerproject en Meidenvenijn. Individuele leerlingen kunnen op school geobserveerd worden en individuele begeleiding krijgen. Ook kunnen zij worden doorverwezen naar externe trainingen, bedoeld om de weerbaarheid te vergroten. Een voorbeeld hiervan is de Kanjertraining en Rots- en watertraining. Op de Beatrixschool hebben wij gedragspecialist Cindy Prins. In ons beleidsplan *Gedrag en pesten* kunt u meer lezen over onze aanpak.

Motorisch

Bij motorische problemen wordt de vakleerkracht gymnastiek en tevens Motorische Remedial Teacher (MRT-er) Carlijn Vogelaar ingeschakeld. Zij observeert de leerling in de gymles, kan eventueel aanwijzingen geven en screent de leerling om te kijken of deze misschien Motorische Remedial Teaching (MRT) nodig heeft.

In bijlage 2 wordt het stappenplan beschreven welke gevolgd wordt in een zorgtraject. Soms lijkt doubleren of versnellen een goede oplossing voor een probleem. Zie bijlage 3 voor de procedures hierbij.

5. Het onderwijsaanbod

Het onderwijsaanbod wordt beschreven in de groepsplannen. Hierin staan per vakgebied (spelling, technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen) en per subgroep (plus, basis, breedte en diepte) de leerlingen met hun leerdoelen (in vaardigheidsscore en in resultaten op methodetoetsen), de organisatie, de methodieken en de materialen genoemd. In het breedte- en diepteaanbod staat hoe de school intensiveert voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Waar nodig staan voor leerlingen extra onderwijsbehoeftes genoemd.

Taal	Groep 1 2
Plus	<ul style="list-style-type: none"> - Speciale activiteiten Onderbouwd - Hypotheses formuleren - Leerlingen gesprekken met elkaar laten voeren - Zelfstandig met klankkastmateriaal en onderbouwd materiaal
Basis	Activiteiten Onderbouwd: <ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten thema's herfst, winter, zomer en lente - Kringactiviteit en daaruit de bijbehorende ontwikkelingsmaterialen - Routine poppen - Tijdwijzer waarin tijd, gebeurtenissen en feesten zichtbaar worden gemaakt, met activiteiten los van de thema's - Lettermuur, met aanvullende activiteiten naast de activiteiten bij het thema - Klankkast groepsactiviteiten
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - Vertelbeurten via vertelhoed en vertelstoel - Concrete materialen van de thematafel bij woordenschatoefeningen - Beeldwoordenweb - Speciale activiteiten Onderbouwd - Klankkast kleine kring activiteiten naast de groepsactiviteiten

Taal en spelling	Groep 4	Groep 5 6 7 8
Plus	<ul style="list-style-type: none"> - Taal Actief: taalplusboek 3 steropdrachten - Taal Actief Spelling: 3 steropdrachten 	
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - Taal Actief: meerwerk nav toets (3 ster) - Bij spreken en luisteren wordt het OVUR-model gebruikt: oriëntatie, voorbereiding, uitvoering en reflectie. Bij schrijven (stellen) wordt nagenoeg hetzelfde model gebruikt. - Taal Actief: 2 ster opdrachten en eventueel 1 ster of 3 ster opdrachten - Taal Actief Spelling: 2 steropdrachten en eventueel 1 ster of 3 steropdrachten 	
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - Extra instructie - Pre teaching - Herhalingsoefeningen - Klankvoeten - Spellingshulpje 	<ul style="list-style-type: none"> - Extra instructie - Pre teaching - Herhalingsoefeningen - Klankvoeten - Spellingshulpje - Extra Spelling Taalactief
Diepte		<ul style="list-style-type: none"> - Taal in blokjes - Spelling in de Lift - Spelling in de Lift werkwoordspelling - Spelling F-lijn Taalactief

Rekenen	Groep 1 2	Groep 3 4	Groep 5 6	Groep 7 8
---------	-----------	-----------	-----------	-----------

Plus	<ul style="list-style-type: none"> - Speciale activiteiten Onderbouwd 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Routeboekje SLO - Basis opgaven - Rechterrijtje - Ezelooropgave - Meer/verrijkingsstof - Zon route - Plustaak - Sterk in rekenwerk 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Digitale verwerking op maat via Snappet op Ipad - Opgaven (o)*, 1, 2, daarna plus - Werkpakket op maat - Directe feedback 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Routeboekje SLO - Basis opgaven - Rechterrijtje - Ezelooropgave - Meer/verrijkingsstof - Zon route - Plustaak - Sterk in rekenwerk
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - Rekenrijk - Reken activiteiten in thema's - Schatkist - Activiteiten Onderbouwd 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Basis en variastrategie - Basis en onderhoudsopgave - Meer/weer - Zon/smile route - Linker/rechter rijtje 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Digitale verwerking op maat via Snappet op Ipad - Opgaven (o)*, 1, 2, daarna plus - Werkpakket op maat - Directe feedback 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Basis en variastrategie - Basis en onderhoudsopgave - Meer/weer - Zon/smile route - Linker/rechter rijtje
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - Voorschot benadering - Rekenrijk - Activiteiten Onderbouwd 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Basisstrategie - Basis en onderhoudsopgave - Weer/hulp - Smile route - Linker rijtje - Ondersteuning in de klas aan instructietafel - F-lijn - Oefenboekjes rekenen bij de methode - Maatwerk - Met sprongen vooruit - Ajodact 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Digitale verwerking op maat via Snappet op Ipad - Opgaven (o)*, 1, 3, daarna plus - Werkpakket op maat - Directe feedback - Ondersteuning in klas aan instructietafel - F-lijn - Oefenboekjes rekenen bij de methode - Maatwerk - Met sprongen vooruit - Ajodact 	Rekenrijk: <ul style="list-style-type: none"> - Basisstrategie - Basis en onderhoudsopgave - Weer/hulp - Smile route - Linker rijtje - Ondersteuning in de klas aan instructietafel - F-lijn - Oefenboekjes rekenen bij de methode - Maatwerk - Met sprongen vooruit - Ajodact
Diepte		Zie breedteaanbod plus: <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning buiten de klas door onderwijsassistent - Eigen tempo van doorlopen methode 		

Technisch lezen	Groep 3	Groepen 4 5 6	Groep 7 8
methode	Veilig leren lezen	Estafette	Vrij lezen
Plus	- Zon/raket - Software VLL - Kieskast	- Aanpak 3 van Estafette	- Radiolezen, theater lezen
Basis	- Maan - Software VLL - Kieskast	- Aanpak 2 van Estafette	- Voor-koor-door leesbladen - Lees maar door
Breedte	- Ster - Software VLL - Kieskast - Onderwijs- ondersteuning	- Aanpak 1 van Estafette - Bladen uit de map speciale leesbegeleiding van Luc Koning. - Bladen uit het Lees-interventieprogramma van de Zuid Vallei (specificeren welke categorieën)	- Onderwijs ondersteuning in de klas en buiten de klas - Bladen uit de map speciale leesbegeleiding van Luc Koning. - Bladen uit het Lees-interventieprogramma van de Zuid Vallei (specificeren welke categorieën)
Diepte		- Bladen uit de map speciale leesbegeleiding van Luc Koning. - Bladen uit het Lees-interventieprogramma van de Zuid Vallei (specificeren welke categorieën).	

Begrijpend Lezen	Groep 4	Groep 5 6 7 8
Plus	- Leesmeester (groep 4) - Nieuwsbegrip plusaanpak	- Nieuwsbegrip plusaanpak - Tekstniveau hoger
Basis	- Leesmaatje - Nieuwsbegrip basisaanpak - Citotraining tekstbegrip - Citohulpboek begrijpend lezen	- Nieuwsbegrip basisaanpak - Citotraining tekstbegrip - Citohulpboek begrijpend lezen
Breedte	- Extra instructie - Sleutelschema's, stappenplan en woordhulp	
Diepte	- Tekstniveau lager	- Tekstniveau lager

Naast het bovenstaand aanbod op gebied van taal, rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen, verzorgen we onderwijs op gebied van schrijven, de kennisvakken, verkeer, Engels, tekenen, handvaardigheid, muziek, lichamelijke oefening, dramatische vorming en burgerschap. Het aanbod hiervan is volgens verschillende lesmethoden en mappen en bronnenboeken en via eigen ontwikkeld lesmateriaal.

Het onderdeel burgerschap is sinds vorig schooljaar een belangrijk onderdeel in ons onderwijsaanbod. Lessen rondom gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling vormen hier een onderdeel van en deze zijn gekoppeld aan de beschreven doelen, aanpakken en methodieken in het groepsplan gedrag. In ons beleidsplan *Burgerschap* en in de speciaal hiervoor ontwikkelde map met aanbod kunt u meer lezen over onze visie, het aanbod en de doelen binnen ons burgerschapsonderwijs. In ons beleidsplan *Gedrag en pesten* kunt u meer lezen over onze aanpak hierin.

6. Het diepteaanbod: zorgniveau 3

Tot groep 6 wordt via plusaanbod, basisaanbod en breedteaanbod tegemoetgekomen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Wanneer ondersteuning via het breedteaanbod niet voldoende is, kan er tot groep 6 gewerkt worden met een individuele aanpak binnen het groepsplan. Vanaf groep 6 kunnen leerlingen in aanmerking komen voor het diepteaanbod met een OPP, via de dyslexiegroep en/of de dyscalculiegroep. In al deze gevallen spreken we over zorgniveau 3.

Individuele aanpak binnen het groepsplan

Een individueel aanpak binnen het groepsplan wordt opgesteld als de ondersteuning buiten het breedteaanbod valt. Via deze aanpak krijgt een leerling ook extra ondersteuning buiten de groep en werkt met eigen doelstellingen. Bijvoorbeeld ondersteuning op het gebied van lezen en spelling in aanloop naar een dyslexietraject.

Wanneer er sprake is van een individuele aanpak stelt de leerkracht de ouders op de hoogte (desgewenst samen met de ib'er) van de aanpak. Na een afgesproken periode volgt de evaluatie waarbij ouders op de hoogte worden gesteld van de vorderingen. Dit kan inhouden dat de gestelde doelen bereikt zijn en de individuele aanpak wordt gestopt. Ook kan er besloten worden om nieuwe doelstellingen te maken voor de aankomende periode.

Er wordt met individuele aanpakken binnen het groepsplan gewerkt tot groep 6. Daarna krijgen de leerlingen een OPP (ontwikkelingsperspectief).

OPP (ontwikkelingsperspectief)

Vanaf groep 6 kunnen leerlingen in aanmerking komen voor het diepteaanbod via een OPP. Met een ontwikkelingsperspectief maakt de school een voorspelling over het verwachte uitstroomniveau in het voortgezet onderwijs. Het ontwikkelingsperspectief is sturend voor het aanbod dat de school de leerling biedt en bevat handvatten voor de planning van het onderwijs. Ook de aanpak, de onderwijsbehoeften, belemmerende en stimulerende factoren worden beschreven. Ouders en school ondertekenen dit plan.

Bij deze leerlingen is in veel gevallen een psychologisch-didactisch onderzoek afgenomen waaruit blijkt dat zij niet zullen voldoen aan de eindtermen van groep 8 (1F niveau). Het doel is deze leerlingen te begeleiden om zoveel mogelijk te voldoen aan het F1 niveau. Voor deze leerlingen wordt een passend lesprogramma samengesteld.

Er wordt geen OPP opgesteld bij kortdurende interventies of ondersteuning bij dyslexie en dyscalculie.

Dyslexiegroep

Leerlingen die als risico op dyslexie zijn aangemerkt, krijgen in de middenbouw extra ondersteuning zowel voor lees- als spellingonderwijs en zowel binnen als buiten de groep. In groep 5 volgt er voor deze leerlingen de afname van een DST (dyslexie screenings test) en eventueel daaruit volgend een dyslexie onderzoek. Wanneer dyslexie wordt geconstateerd krijgen deze leerlingen een dyslexiekaart. Hierop staan alle aanpassingen vermeld, die de leerling op school krijgt. Daarnaast ontvangt een dyslectische leerling extra ondersteuning op lees- en spellingsgebied, zowel binnen als buiten de klas. De behandelingen vanuit de vergoede dyslexiezorg kunnen ook op school uitgevoerd worden door behandelaars van het Dyslexie Collectief. Er is contact tussen ouders, de behandelaar en de school. Zie voor meer informatie ons *Protocol Leesproblemen en Dyslexie*.

Dyscalculiegroep

Leerlingen die als risico op dyscalculie zijn aangemerkt, krijgen in de middenbouw extra ondersteuning voor rekenonderwijs, zowel binnen als buiten de groep. In groep 5 volgt er voor deze leerlingen een rekenonderzoek. Wanneer dyscalculie wordt geconstateerd, krijgen deze leerlingen een dyscalculiekaart. Hierop staan alle aanpassingen die de leerling krijgt vermeld. Daarnaast ontvangen zij extra ondersteuning op rekengebied, zowel binnen als buiten de klas. Ook tijdens de behandeling is er contact tussen ouders, de behandelaar en de school.

7. Didactisch handelen

We sluiten aan bij de opvattingen van de Inspectie die het als volgt omschrijft: "Het didactisch handelen van de leerkracht is gericht op het ontlocken en bevorderen van leerprocessen waarbij de leerkracht sturing geeft aan het leerproces en de eigen keuzes van leerlingen. Zo vraagt de leerkracht zich voortdurend af welke hulp, opdracht of aanwijzing gegeven kan worden om leerlingen te helpen tot leren te komen." Ons uitgangspunt bij het didactisch handelen is het werken met het directe instructiemodel, aangevuld met didactische werkvormen uit het model van 'De kunst van het lesgeven'. Via deze modellen stemt de leerkracht de instructie af op het niveau van de leerlingen.

In onderstaand schema wordt beschreven welke elementen wij per lesfase terug willen zien in de les.

<p>Plus</p>	<p>Introductie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerling verwoordt zelf het doel van de les <p>Inoefening/verwerking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerling gaat zelfstandig aan het werk en weet wat er van hem verwacht wordt <p>Terugkoppeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerling rapporteert aan de leerkracht over het gemaakte werk; hij geeft aan hoe het werken ging
<p>Basis</p>	<p>Introductie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht geeft de start van de les duidelijk aan - De leerkracht vertelt het doel van de les en wat de leerlingen gaan leren - De leerkracht vertelt wat de leerlingen gaan doen (lesopbouw) <p>Instructie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht laat de leerlingen nadenken over oplossingen/strategieën - De leerkracht geeft uitleg over de inhoud van de opgaven - De leerkracht creëert betrokkenheid door vragen te stellen en leerlingen opgaven voor te laten doen - De leerkracht ondersteunt zijn les met materialen (zoals het digibord) <p>Inoefening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht geeft een opdracht die de leerlingen via in een coöperatieve werkvorm moeten oplossen - De leerkracht maakt samen met de leerlingen een opgave <p>Verwerking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht vertelt en schrijft op het bord wat de leerlingen moeten doen - De leerkracht maakt duidelijke afspraken over wanneer en hoe de leerling om hulp mag vragen - De leerkracht bespreekt de pictogrammen voor het zelfstandig werken: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdens het werken ben je stil 2. Als je iets niet weet ga je verder met de volgende opdracht 3. Als de juf of meester langskomt mag je een vraag stellen 4. Als je klaar bent pak je extra werk - De leerkracht stelt de kleurenklok/time-timer in en geeft aan hoe lang de leerlingen moeten werken

	<ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen kunnen tijdens de ronde aangeven dat ze iets niet begrijpen middels dobbelstenen op hun tafel - De leerkracht zorgt voor regelmatige feedback <p>Terugkoppeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht houdt de nabespreking direct na de verwerking - De leerkracht vat de les en het lesdoel samen (met de leerlingen) - De leerkracht evalueert met de leerlingen hoe het werken is gegaan - De leerkracht complimenteert de leerlingen met behaalde successen
Breedte	<p>Instructie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht geeft voorinstructie - De leerkracht geeft verlengde instructie - De leerkracht doet de opgave goed voor - De leerkracht maakt gebruik van materialen/ andere middelen om de opdrachten goed uit te leggen <p>Inoefening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht werkt met de leerlingen tijdens de verlengde instructie aan de instructietafel - De eerste opgaven worden samen gemaakt - De leerkracht controleert of de leerlingen de stof begrijpen, indien nodig geeft de leerkracht verdere uitleg <p>Verwerking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na de uitleg van de leerkracht, gaan de leerlingen zelf verder met de opdrachten, op de eigen plaats

8. Pedagogisch handelen

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten is afgestemd op het versterken van de drie basisbehoeften van de leerlingen, te weten: relatie, competentie en autonomie.

Relatie: De leerlingen voelen zich geaccepteerd. Ze horen erbij. Ze zijn welkom. Ze voelen zich veilig. Er wordt met de leerlingen gepraat en niet over hen.

Competentie: De leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen, aankunnen. Ze ontdekken dat ze steeds meer aankunnen.

Autonomie: Leerlingen willen vrijheid en zelfbepaling. Ze willen verantwoordelijk zijn voor hun eigen taken. Zij kunnen (in elk geval voor een deel) hun leergedrag sturen.

Visie op pedagogisch handelen

Leerkrachten geven ruimte aan het autonomie gevoel van hun leerlingen. Ze honoreren initiatieven van leerlingen. Ze waarderen ideeën van leerlingen en wat ze ermee doen. Ze dagen leerlingen uit om eigen oplossingen te bedenken. Ze laten de leerlingen zelf keuzes maken bij het doen van taken (hoe en wat). Ze laten de leerlingen meebepalen bij de inrichting van het lokaal en vertrouwen organisatorische zaken aan leerlingen toe.

Voor leerkrachten, leerlingen en ouders geldt dat ze respect hebben voor elkaar en voor de omgeving.

Algemene schoolregels gelden voor allen en worden door allen nageleefd, waarbij voor een ieder geldt: Goed voorbeeld doet goed volgen.

Gedrag

Rondom het omgaan met (on)gewenst gedrag, houden we ons aan de volgende afspraken voor alle leerlingen:

- De leerkracht belooft gewenst gedrag, door het geven van verbale en/ of non-verbale feedback.
- De leerkracht benadert de leerlingen op een positieve wijze (positief verwoorde feedback).
- De leerkracht negeert ongewenst gedrag.
- De leerkracht maakt gebruik van positieve verbale en non-verbale feedback om gewenst gedrag te bewerkstelligen.
- De leerkracht wijst op de bijpassende pictogram, de timetimer, de afsprakenlijst, het stoplicht, etc. waarop de bijpassende gedragsregel staat afgebeeld.
- Indien nodig, gebruikt de leerkracht een beloningssysteem om gewenst gedrag te oefenen en bewerkstelligen.
- De leerkracht spreekt leerlingen individueel aan op het gedrag, waarbij de informatieve en gedragsregulerende component een belangrijke rol spelen.
- De leerkracht maakt afspraken met de individuele leerlingen, waarbij de nadruk ligt op het benoemen van gewenst gedrag (wat mag er WEL?).
- Indien geen van bovenstaande punten helpt, kan de leerkracht een straf opleggen ter correctie van het ongewenste gedrag. Dit is echter een laatste middel wanneer het gedrag niet veranderd wordt.
- Wanneer het opleggen van een straf niet het gewenste gedrag oplevert, worden de ouders ingelicht middels een persoonlijk gesprek met de leerkracht.
- Indien ook dit geen gewenst effect heeft, wordt de IB en/ of directie ingeschakeld

Daarnaast voldoen we aan de behoefte aan relatie, competentie en autonomie van onze leerlingen. Ons pedagogisch handelen is op de volgende wijze gericht op deze behoeften:

Pedagogisch handelen gericht op de relatie

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht ontvangt en begroet de leerlingen bij het begin van de dag d.m.v. het geven van een hand bij de deur van het klaslokaal. - De leerkracht geeft ten alle tijden het goede voorbeeld in het gedrag (voorbeeldrol leerkracht). - De leerkracht maakt beredeneerde keuzes bij het samenstellen van groepjes leerlingen om het samenwerken te bevorderen. - De leerkracht benoemt de afgesproken gedragsafspraken die passen bij de desbetreffende les of situatie en houdt de leerlingen en zichzelf daar consequent aan. - De leerkracht hanteert consequent het pestprotocol. - De leerkracht kiest voor een zo veilig mogelijk klimaat, door leerlingen zo veel mogelijk individueel te benaderen. - De leerkracht praat alleen met betrokkenen over de leerlingen en hun thuissituatie.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht spreekt zijn interesse wekelijks uit naar de leerling over schoolwerk, spel en culturele achtergronden. - De leerkracht signaleert onzekerheid bij de leerling in leer- en gedragssituaties en ondersteunt de leerling in zijn behoefte aan veiligheid en acceptatie door dingen samen en/of voor te doen. - De leerkracht koppelt (indien afgesproken met de IB) een tweetal leerlingen aan elkaar die elkaar ondersteunen in het werk; bijvoorbeeld een dyslectische leerling krijgt een goede lezer als ondersteuner naast zich (maatje, tutor). - De leerkracht zorgt ervoor dat alle leerlingen zich veilig en op hun gemak voelen (instructie-afhankelijke, instructie gevoelige en instructie-onafhankelijke leerlingen. Extraverte en introverte leerlingen).

Pedagogisch handelen gericht op de competentie

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht spreekt zijn vertrouwen uit in de leerlingen in het omgaan met elkaar. Hij gaat hierbij uit van hoge, maar realistische verwachtingen passend bij de leeftijd van de groep leerlingen en de schoolafspraken. - De leerkracht laat zowel verbaal als non-verbaal merken dat gewenst gedrag opgemerkt wordt. - De leerkracht sluit elk dagdeel af met positieve feedback op het gewenst gedrag, gericht op het werk dat de leerlingen hebben gedaan (product gericht). - De leerkracht sluit elk dagdeel af met positieve feedback op de inzet van de leerlingen en op het sociaal emotioneel functioneren (proces gericht). - De leerkracht spreekt met de leerlingen over hun kwaliteiten om hen bewust te maken van hun mogelijkheden. Hierbij spreekt de leerkracht met vertrouwen over de leerlingen.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht bespreekt met een leerling individueel zijn gedragsmogelijkheden en ondersteunt hem door vertrouwen uit te spreken in zijn capaciteiten. - De leerkracht schrijft het bereiken van gewenst gedrag toe aan de inzet van de leerling zelf. - De leerkracht zet schoolbreed gebruikte methodes in om leerlingen te ondersteunen bij het reguleren van het eigen gedrag.

Pedagogisch handelen gericht op de autonomie

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht daagt alle leerlingen uit om aan het woord te komen en geeft de leerlingen de ruimte om hun gedachten en gevoelens onder woorden te brengen. - De leerkracht daagt de leerlingen uit om mee te denken over minimaal 4 belangrijke gedragsregels in de groep. - De leerkracht herinnert de leerlingen via positief verwoorde feedback aan de opgestelde gedragsregels. - De leerkracht geeft de leerlingen de ruimte om beargumenteerd mee te denken en beslissen over de inrichting van het lokaal. - De leerkracht laat de leerlingen mee denken en mee beslissen over (bijvoorbeeld feestelijke) activiteiten in de groep. - De leerkracht creëert onderwijsleersituaties, bijvoorbeeld een kringgesprek, waarin leerlingen elkaar de ruimte geven voor een eigen inbreng, en waardeert die positief. - De leerkracht zorgt voor werkvormen, die ervoor zorgen dat de leerlingen vorm kunnen geven aan hun eigen keuzes. Bijvoorbeeld het maken van een bouwwerk, het plakken van een collage, het schrijven van een verhaal, etc. - De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij om kunnen gaan met leerlingen in de groep die extra onderwijsbehoeften hebben en maakt hierover afspraken.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht bespreekt met de leerlingen het verantwoordelijk zijn voor elkaar. - De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij zelfstandig hun problemen kunnen oplossen (in zowel sociaal-emotionele als werkgerelateerde situaties) - De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe hij omgaat met verschillen tussen leerlingen wat betreft zelfstandigheid en het dragen van verantwoordelijkheid, maar geeft dit vorm op een positieve wijze.

9. Klassenmanagement

Klassenmanagement bestaat zoveel mogelijk uit structureren van ruimte, tijd en activiteit zodat de leerkracht de geplande activiteiten uit kan voeren. We onderscheiden hierbinnen de organisatie van de fysieke ruimte en de organisatie van de ruimte rondom het lesgeven, waarbij het leerkrachtgedrag en de leerkrachtvaardigheden een belangrijke rol spelen.

Ruimte

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De klassenregels hangen zichtbaar in de klas. - De tafels en stoelen zijn zo georganiseerd dat er duidelijke looproutes zijn in de klas. - De kleurenklok /grote timetimer hangt zichtbaar in de klas. - De pictogrammen met de dagplanning hangen zichtbaar op het bord. - De leerkracht stelt na iedere vakantie nieuwe tafelgroepen samen. - Er is een niet storen signaal zichtbaar (Pompom bij groep 1 en 2, stoplicht bij de andere groepen)
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De pictogrammen met de dagplanning liggen zichtbaar op de tafel van de leerling. - Er kunnen kleine timetimers (aanschaf ouders) op de tafel van de leerling geplaatst worden - De leerling houdt indien nodig een vaste plaats in de klas - Er kan gebruik gemaakt worden van een koptelefoon (aanschaf ouders)

Tijd

Plus	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht laat de leerling een deel van de planning zelf maken met behulp van een agenda.
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht gebruikt een rooster waarin alle hij alle lessen plant. - De leerkracht houdt zich aan de roostertijden. - De leerkracht vertelt bij aanvang van de dag wat de planning van de dag zal zijn. - De leerkracht van groep 1 en 2 laat de leerlingen direct na binnenkomst aan de slag gaan met een of meer van de volgende activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • een zelfgekozen activiteit • activiteiten die klaarstaan • activiteiten voorzien van een naamkaartje - De leerkracht plant op het rooster de volgende werkvormen in: <ul style="list-style-type: none"> • zelfstandig werken (minstens ... per week) • instructiemomenten (minstens ... per week) • samenwerken (minstens ... per week)
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht maakt voor de leerling een planning in pictogrammen.

Activiteit

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht legt de materialen voor de les zo klaar dat de leerlingen ze zelf kunnen pakken. - De leerkracht vertelt voor de les of er sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> • individueel werken, waarbij geen hulp gevraagd mag worden • individueel werken waarbij hulp gevraagd mag worden als iets niet lukt • samenwerkend leren - De leerkracht geeft op een klok de tijdsplanning aan. - De leerkracht vertelt wanneer de les eindigt. De leerlingen krijgen dan nog een paar minuten de tijd om het werk af te ronden. - De leerkracht vertelt: <ul style="list-style-type: none"> • wat hij zelf gaat doen tijdens het zelfstandig werken
--------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • wanneer hij niet beschikbaar is voor alle leerlingen en hoe lang dat duurt • wanneer hij weer beschikbaar is.
Breedte	- De leerkracht legt de materialen voor de leerlingen klaar in een werkbak, of op de tafel van de leerling.

10. De leertijd

In de tabellen hieronder wordt aangegeven hoeveel leertijd per vakgebied besteed wordt in de verschillende leerjaren en de verschillende niveaugroepen per week. De tijd die aan het diepteaanbod besteed wordt, is individueel bepaald en niet opgenomen in de tabellen.

<i>Technisch lezen</i>	1*	2*	3	4	5	6	7	8
Plus	270 min		480 min	150 min	90 min	90 min	30 min	30 min
Basis	270 min		480 min	150 min	90 min	90 min	30 min	30 min
Breedte	+ 60 min							
Diepte								

(* betreft hier Taal voor kleuters)

<i>Rekenen</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
Plus			- 60 min basisaanbod + 60 minuten plusaanbod					
Basis	225 min		300 min					
Breedte			+ 30 min					
Diepte								

<i>Spelling</i>	3	4	5	6	7	8
Plus		- 20 min basisaanbod + 20 minuten plusaanbod				
Basis	zie technisch lezen	95 min				
Breedte		+ 25 min				
Diepte						

<i>Begrijpend lezen</i>	3	4	5	6	7	8
Plus		- 20 min basisaanbod + 20 minuten plusaanbod				
Basis	zie technisch lezen	60 min	85 min			
Breedte		+ 10 min				
Diepte						

11. De resultaten

In het kader van opbrengstgericht werken stellen hebben wij schooldoelstellingen geformuleerd, passend en realistisch voor onze school. Hieronder worden de gestelde doelen en resultaten beschreven gemeten via Cito toetsen, de Scol-afname en de IEP eindtoets.

Doelen Cito toetsen groep 3 t/m 8 eind-afname 2017-2018

Begrijpend lezen	
Doel op schoolniveau I II III IV V	I niveau
Doel op groepsniveau gemiddelde vaardigheidsscore	Groep 3: 126,8 Groep 4: 146,8 Groep 5: 168,0 Groep 6: - (nieuwe toets schooljaar 2018-2019) Groep 7: - (nieuwe toets schooljaar 2019-2020)
Maximaal % V-niveau	10%

Rekenen	
Doel op schoolniveau I II III IV V	I niveau
Doel op groepsniveau gemiddelde vaardigheidsscore	Groep 3: 149,4 Groep 4: 189,9 Groep 5: 220,8 Groep 6: 246,0 Groep 7: 108,3
Maximaal % V-niveau	10%

Spelling	
Doel op schoolniveau I II III IV V	I niveau
Doel op groepsniveau gemiddelde vaardigheidsscore	Groep 3: 213,9 Groep 4: 277,0 Groep 5: 322,0 Groep 6: 139,0 Groep 7: 141,9
Maximaal % V-niveau	15%

Technisch lezen (DMT)	
Doel op schoolniveau I II III IV V	II niveau (groepen 3 en 4 een III score)
Doel op groepsniveau gemiddelde vaardigheidsscore	Groep 3: 27,0 Groep 4: 62,0 Groep 5: 77,2 Groep 6: 88,1 Groep 7: 93,4
Maximaal % V-niveau	17%

Resultaten Cito toetsen groep 3 t/m 8 eind-afname 2017-2018

De schooldoelen zijn op veel vakgebieden en leerjaren behaald.

Uitzonderingen:

- Leerjaar 4 technisch lezen (1.6 vaardigheidsscore te laag) en spelling (3.6 vaardigheidsscore te laag)
- Leerjaar 5 rekenen (2.5 vaardigheidsscore te laag) en spelling (19.8 vaardigheidsscore te laag)
- Leerjaar 6 spelling (0.8 vaardigheidsscore te laag)

Mooie groei:

- Groep 3A technisch lezen
- Leerjaar 5 technisch lezen
- Groep 5A begrijpend lezen
- Groep 6A technisch lezen

Aandachtspunten:

- Voor de hele school: De leesopbrengsten gemeten via DMT zijn erg wisselend in alle leerjaren. Dit behoeft verder onderzoek.
- Voor leerjaar 4 en 7: Bij technisch lezen is weinig groei te zien. Dit behoeft verder onderzoek.

Doelen Scol groep 2 t/m 8 voorjaarsafname 2017-2018

Doel op school- en groepsniveau: Minimaal 75 % behaalt een C score.

Resultaten Scol groep 2 t/m 8 voorjaarsafname 2017-2018

Resultaat: Behaald, op leerlingafname (leerling vult zelf vragen in) en leerkrachtafname (leerkracht vult vragen in) behaalt minimaal 75% een C score.

Daarnaast hebben we afgelopen schooljaar voor de eerste keer sociale veiligheid ook in kaart gebracht via 'Monitor Sociale Veiligheid' van SCOL. Hieruit blijkt dat we de norm van 75% behalen op de gebieden welbevinden en sociale veiligheid.

Doel Eindtoets IEP groep 8 2017-2018

Doel: De gemiddelde score, met het bijpassende % gewichten-leerlingen (0%), ligt boven het landelijk gemiddelde (score van >81).

Resultaat Eindtoets IEP groep 8 2017-2018

Resultaat: Behaald, onze gemiddelde score is 86.

Resultaten van de school en verschil t.o.v. inspectiestandaard:

	Schoolscore	Score Landelijk	Inspectienorm
Rekenen	82	78	80
Taal/taalverzorging	82	82	80
Begrijpend lezen	89	84	80

We kunnen tevreden zijn met de behaalde score, een gemiddelde schoolscore van 86 ten opzichte van landelijke score van 81. Het schooldoel is behaald (schoolscore boven score landelijk). De schoolscore op taalverzorging is vergeleken met de andere gebieden aan de lage kant.

Op leerling-niveau betekent de uitslag van de eindtoets dat bij we 7 leerlingen een heroverweging van het schooladvies hebben gedaan.

Bijlage 1: Toets kalender

Groep 1

Afname	Toets
1 apr	SCOL ingevuld (alleen zorglIn)
bij intake	<p>Bij dyslexie /hoogbegaafdheid /ADHD /ADD/ ASS/ dyscalculie in de familie in esis noteren: Soort registratie: Notitie Onderwerp: Signaal dyslexie /hoogbegaafdheid /ADHD /ADD/ ASS/ dyscalculie Korte omschrijving: Groep en schooljaar (groep 1A 2018-2019) In de uitgebreide omschrijving typ je welk familielid deze diagnose heeft. Bij signaal van hoogbegaafdheid naar aanleiding van de kindtekening in esis noteren: Soort registratie: Notitie Onderwerp: Signaal hoogbegaafdheid Korte omschrijving: Groep en schooljaar (groep 1A 2018-2019) In de uitgebreide omschrijving omschrijf je de signalen vanuit de kindtekening en hang je de tekening in de bijlage.</p>

Groep 2

Afname	Toets
29 okt	SCOL ingevuld
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
7 jan	Afname kleutertaken: kleurentoets, auditieve analyse, auditieve synthese, letters, invented spelling
	<p>Bij onvoldoende resultaat op kleutertaken in esis noteren: Soort registratie: Notitie Onderwerp: Signaal dyslexie Korte omschrijving: Groep en schooljaar (groep 1A 2018-2019) In de uitgebreide omschrijving geef je aan op welke onderdelen de leerling onvoldoende scoort vanuit kleutertaken: Welke begeleiding: wat / door wie / hoe vaak / hang lang</p>
jan / feb	Rekenen voor Kleuters M2 -> zie afspraken
jan / feb	Taal voor kleuters M2 -> zie afspraken
1 apr	SCOL ingevuld (alleen zorglIn)
20 mei	Uitvallers: Afname kleutertaken: kleurentoets, auditieve analyse, auditieve synthese, letters, invented spelling.
21 mei	Uitvallers: Taal voor Kleuters E2
27 mei	Uitvallers: Rekenen voor Kleuters E2

Groep 3

Afname	Toets
11 sept	Scoringslijsten CITO: letterkennis, analyse, synthese
29 okt	SCOL ingevuld
13 nov (na kern 3)	Herfstsignalering (letters, woorden, tekst, dictee)
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
16 jan	Rekenen M3
21 jan	Spelling M3 (Start + Vervolg 1 of 2)

21 jan (na kern 6)	Wintersignalering (DMT kaart 1A,2A, lettertoets, fonemendictee, leestekst) en AVI (en bij uitval AVI ook grafemetoets, toets auditieve synthese)
23 apr (na kern 8)	Lentesignalering (iedereen V&V8, uitvallers: leeskaart 1A en 2A)
1 apr	SCOL ingevuld (alleen zorglIn)
20 mei	Spelling E3 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 mei	Begrijpend lezen E3
27 mei	Rekenen E3
25 juni	Eindsignalering: DMT E3 (1, 2, 3) (en bij uitval ook AVI, grafemetoets, toets auditieve synthese)

Groep 4

Afname	Toets
29 okt	SCOL en Somatics (sociogram) ingevuld
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
16 jan	Rekenen M4
16 jan	Spelling M4 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	AVI, uitvallers ook DMT (1, 2, 3) en brus en klepel afnemen
21 jan	Begrijpend lezen M4 (Start + Vervolg 1 of 2)
1 apr	SCOL (alleen zorglIn) en Somatics (sociogram) ingevuld
20 mei	Spelling E4 (Start + Vervolg 1 of 2)
20 mei	Begrijpend lezen E4 (Start + Vervolg 1 of 2)
27 mei	Rekenen E4
27 mei	DMT E4 (1, 2, 3), uitvallers AVI en brus en klepel afnemen

Groep 5

Afname	Toets
29 okt	SCOL en Somatics (sociogram) ingevuld
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
16 jan	Spelling M5 (Start + Vervolg 1 of 2)
16 jan	Rekenen M5
21 jan	Begrijpend lezen M5 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	AVI, uitvallers ook DMT (1, 2, 3) en brus en klepel afnemen
1 apr	SCOL (alleen zorglIn) en Somatics (sociogram) ingevuld
20 mei	Spelling E5 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 mei	Begrijpend lezen E5 (Start + Vervolg 1 of 2)
27 mei	Rekenen E5
27 mei	DMT E5 (1, 2, 3), uitvallers AVI en brus en klepel afnemen

Groep 6

Afname	Toets
3 okt	NSCCT
29 okt	SCOL en Somatics (sociogram) ingevuld
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
16 jan	Rekenen M6

16 jan	Spelling M6 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	AVI, uitvallers ook DMT (1, 2, 3) en brus en klepel afnemen
21 jan	Begrijpend lezen M6 (Start + Vervolg 1 of 2)
1 apr	SCOL (InSCOL allemaal, lkrSCOL alleen zorgIn) en Somatics (sociogram) ingevuld
20 mei	Spelling E6 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 mei	Begrijpend lezen E6 (Start + Vervolg 1 of 2)
27 mei	Rekenen E6
27 mei	DMT E6 (1, 2, 3), uitvallers AVI en brus en klepel afnemen

Groep 7

Afname	Toets
29 okt	SCOL en Somatics (sociogram) ingevuld
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
16 jan	Rekenen M7
16 jan	Spelling M7 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	Begrijpend lezen M7 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	AVI, uitvallers ook DMT (1, 2, 3) en brus en klepel afnemen
1 apr	SCOL (InSCOL allemaal, lkrSCOL alleen zorgIn) en Somatics (sociogram) ingevuld
20 mei	Spelling E7 (Start + Vervolg 1 of 2)
20 mei	WW-spelling E7 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 mei	Studievaardigheden E7
27 mei	Rekenen E7
27 mei	DMT E7 (1, 2, 3), uitvallers AVI en brus en klepel afnemen

Groep 8

Afname	Toets
3 okt	NIO
sept	Drempelonderzoek
29 okt	SCOL (InSCOL allemaal, lkrSCOL alleen zorgIn) en Somatics (sociogram) ingevuld
16 okt	Studievaardigheden B8
12 nov	SIDI (meerbegaafdheid-lijst) ingevuld
17 jan	Begrijpend lezen M8 (Start + Vervolg 1 of 2)
16 jan	Rekenen M8
16 jan	Spelling M8 (Start + Vervolg 1 of 2)
21 jan	AVI, uitvallers ook DMT (1, 2, 3) en brus en klepel afnemen
23 jan	WW-Spelling M8 (Start en Vervolg 1 of 2)
1 apr	SCOL en Somatics (sociogram) ingevuld
16 en 17 apr	IEP eindtoets

Bijlage 2: Stappenplan voor zorgtrajecten

Wanneer de basisvoorwaarden op orde zijn en er een zorg wordt gesignaleerd, volgen we de volgende stappen.

Stap 1 Signalering door de leerkracht en/of de ouder

Het stappenplan start met de signalering door ouders en/of de leerkracht dat de ontwikkeling van een leerling stagneert. De leerkracht heeft vervolgens de volgende mogelijkheden tot haar beschikking:

- Een leerling extra observeren.
- Meer individuele instructie en verwerking geven.
- Extra pedagogische en didactische maatregelen nemen.
- Met de vorige leerkracht en/of de ouders praten.
- De leerling bespreken in bouwvergadering voor tips en adviezen.

De leerkracht betreft ouders en de leerling zelf in dit proces en werkt constructief met hen samen. De leerkracht maakt een aantekening in het bestaande groepsplan voor extra begeleiding. De leerkracht geeft de extra begeleiding door aan de ib'er die hier een notitie van maakt in het LOVS. Na maximaal zes tot acht weken bekijkt de leerkracht de resultaten van de begeleiding. Op grond van die resultaten neemt de leerkracht een voortgangsbeslissing. Dit kan zijn:

- Het stoppen van de hulp, het probleem is verholpen.
- Doorgaan met de hulp, er is een vooruitgang zichtbaar.
- Het aanmelden van de zorgleerling bij de ib'er voor nadere diagnose, er is geen vooruitgang zichtbaar, zie stap 2.

Stap 2 Aanmelding bij de ib'er voor nadere diagnose.

Op het moment dat de leerkracht handelingsverlegen is, meldt hij/zij de leerling aan bij de ib'er. Er volgt een probleem verkennend gesprek tussen de ib'er en de leerkracht. Uit dit gesprek kunnen de volgende mogelijkheden naar voren komen:

- Er is meer informatie nodig om het probleem helder te krijgen, bijvoorbeeld door toetsing, door observatie door de ib'er of door inzet van de interne specialisten op gebied van gedrag, meer begaafden of beweging.
- Er wordt contact gezocht met een externen, zoals de Consulent van het Samenwerkingsverband, andere ib'er, de schoolarts of andere instanties.
- Er wordt een individuele aanpak binnen het groepsplan opgesteld door de leerkracht of ib'er.

Bij het starten van een individuele aanpak binnen het groepsplan worden de ouders ingelicht. In de beschreven aanpak staan de speciale zorgactiviteiten beschreven, die in de komende periode uitgevoerd gaan worden. Het wordt in de groep uitgevoerd, eventueel ondersteund door een onderwijsassistent of leerkrachtbegeleider.

Het handelingsplan is gericht op:

- Het vergroten van de extra oefentijd.
- Het vaststellen van de aangepaste doelen.
- Het geven van extra (individuele) uitleg.

- Het inzetten van extra meer gespecialiseerde methoden of materialen om een leerstap te maken.
- Het verbeteren van de sociaal-emotionele vorming.
- Het bepalen van een hoger leerrendement.

Na de afgesproken periode bekijkt de leerkracht met de ib'er de resultaten van de begeleiding. Op grond van die resultaten neemt de leerkracht samen met de ib'er een voortgangsbeslissing.

Dit kan zijn:

- Het stoppen van de hulp, het probleem is verholpen.
- Doorgaan met de hulp, er is een vooruitgang zichtbaar.
- Het aanmelden van de zorgleerling bij de directie voor een aanvraag voor onderzoek door externen, zie stap 3.

Stap 3 Aanmelding voor psychologisch onderzoek.

Wanneer we een leerling aanmelden voor een onderzoek, zal een samenwerkende instantie, zoals Onderwijs Advies of de Opvoedpoli, de situatie op school en thuis in kaart brengen.

Voor een aanvraag psychologisch onderzoek vullen de ouders, leerkracht en ib'er het onderwijskundig rapport in. In deze aanvraag staat:

- De omschrijving van het probleem.
- Wat er inmiddels door de school aan gedaan is en tot welke resultaten dat heeft geleid.
- Welke onderzoeksresultaten er tot nu toe bekend zijn.
- Wat de specifieke hulpvraag is die wij aan de extern onderzoeker stellen.

De ouders vullen het oudergedeelte in, waarmee ze ook toestemming geven de schoolgegevens te delen met een genoemde externe onderzoeker. Na het invullen van alle benodigde formulieren worden deze door de ib'er met de ouders besproken. De ouders tekenen voor akkoord. Op deze manier weten de ouders wat er in de aanvraag staat en geven ze aan het eens te zijn met de inhoud. De ib'er stuurt de aanvraag op. De psycholoog stuurt de ib'er een bericht wanneer het onderzoek op school zal plaatsvinden. De ib'er koppelt dit terug naar ouders. Na afname van het onderzoek en de verwerking van de gegevens door de psycholoog vindt er een bespreking van de onderzoeksresultaten plaats met de ouders, leerkracht, psycholoog en ib'er.

Sommige onderzoeksbureaus bieden de mogelijkheid om de bevindingen met ouders te bespreken en daaraan sluitend met ouders en school. Indien ouders voor deze mogelijkheid kiezen zijn de kosten voor het eerste gesprek (waar school dus niet bij aanwezig is) voor de rekening van de ouders. Alle afspraken worden door de ib'er genoteerd in de notities van het LOVS.

Na het onderzoek wordt aangegeven welke zorg het kind nodig heeft. De Beatrixschool bespreekt in het zorgteam of de nodige zorg geboden kan worden. In zeer uitzonderlijke gevallen op een speciale school voor basisonderwijs (SBO) of een school voor speciaal onderwijs (SO), zie stap 4.

Stap 4 Aanmelding SBO/SO

Er zijn altijd leerlingen waarvoor een vorm van speciaal onderwijs beter aansluit bij hun onderwijsbehoeften. Als duidelijk blijkt dat er ook na een extern onderzoek geen mogelijkheden binnen onze school zijn om goed voor een leerling te zorgen, gaat de school in overleg met en samen met de ouders op zoek naar een passende school. De zeggenschap over wat de beste onderwijsplek is, moet op maat door school, ouders en de nieuwe school zelf geregeld kunnen worden. Deze driehoek kent de leerling het beste of gaat straks daadwerkelijk met de leerling werken. Samen met ouders en de nieuwe school wordt er dan bekeken welke hulp er voor de leerling nodig is, hoe de SBO/SO dit gaat realiseren en wanneer er een terugplaatsing kan plaats vinden naar de Beatrixschool. Het samenwerkingsverband gaat altijd uit van tijdelijke plaatsingen naar het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. Wanneer het scholen lukt om eerder de problematiek te signaleren (bij jonge leerlingen) is de kans van een terugplaatsing het grootst.

Bijlage 3: Protocol doubleren en versnellen

De procedures rondom versnellen in de kleutergroep en kleuterverlenging wordt toegelicht in het Kleuterprotocol (zie bijlage 3).

Doublure in groep 3 t/m 8

Ook na de kleuterperiode is het schoolbeleid er op gericht alle kinderen te bevorderen tot de volgende groep om hen een ononderbroken ontwikkelingsproces te laten volgen. Het streven is bij alle kinderen een basisschoolloopbaan van acht aaneensluitende jaren.

Ook in groep 3 t/m 8 kunnen er doorslaggevende argumenten zijn om een kind een groep over te laten doen. Een kind in groep 3 t/m 7, dat in de loop van het schooljaar zover achter is geraakt dat het niet naar de volgende groep kan, en waarbij gedacht wordt dat deze achterstand is in te halen, kan voor doublure in aanraking komen.

Doubleren houdt niet automatisch in dat een kind de hele leerstof weer over moet doen. Er wordt zorgvuldig besproken waar deze leerling in het doublure-jaar behoefte aan heeft. Is er twijfel over of het kind het jaar zou moeten overdoen, dan wordt dit zo snel mogelijk aan de ouders medegedeeld in de oudergesprekken.

Na de toets periode van januari/februari en het invullen van het eerste rapport wordt meestal duidelijk of een kind naar een volgende groep bevorderd kan worden of niet. Alle doublures en twijfelkinderen worden door de leraar en de ib'er besproken in de groeps- en leerling besprekingen. Als de leerkracht en de ib'er van mening zijn dat het voor de ontwikkeling van een kind beter is om een bepaalde groep nogmaals te doen, vindt er overleg plaats tussen ouders, leerkracht(en) en ib'er.

In sommige gevallen is er langdurige twijfel. Uiterlijk 3 weken voor het einde van het schooljaar wordt de beslissing genomen, waarna een oudergesprek volgt om de beslissing te bespreken. In dit gesprek wordt ook afgesproken hoe en wanneer het aan het kind wordt verteld. In verband met de wenbezoekjes aan de volgende groep kan dat niet te lang duren. In dit oudergesprek komt ook de invulling van het extra jaar nadrukkelijk aan de orde.

De argumentatie en mening van de ouders/verzorgers wordt in de afweging van het al dan niet doubleren meegewogen. De eindverantwoording ligt bij de directie van de school, die na overleg met de leerkracht en de ib'er, de uiteindelijke beslissing neemt. Over de groepsindeling en de plaatsing adviseert de ib'er de directie. Ook hierin draagt de directie de eindverantwoordelijkheid.

Criteria voor doubleren

Als een leerling in groep 3 t/m 7 op meer dan één van de vakgebieden rekenen, taal, spelling, technisch lezen of begrijpend lezen een IV of V scoort op de Cito-toetsen en tevens onvoldoende scoort op de methode gebonden toetsen, kan het soms beter zijn om niet over te gaan naar de volgende groep. Er moet een reden zijn om aan te nemen, dat het kind in dat schooljaar de ontstane achterstand zal inlopen.

Het kan ook zijn een leerling sociaal-emotioneel nog erg jong is, of dat er andere problemen zijn op het sociaal-emotionele vlak waarbij doublure zou kunnen helpen. De criteria voor versnellen en/of doubleren voor de groepen 1 en 2 zijn beschreven in het kleuterprotocol.

Versnellen in groep 3 t/m 8

Als een kind zich op meerdere gebieden veel sneller ontwikkelt dan op grond van zijn/haar leeftijd verwacht zou mogen worden, kan er besloten worden het kind eerder naar een hogere groep te laten gaan.

Criteria voor versnellen

Leerlingen die op meerdere gebieden (zowel cognitief als sociaal-emotioneel) ongeveer een jaar voorlopen in hun ontwikkeling, kunnen in aanmerking komen om een groep over te slaan. De criteria hiervoor zijn:

- De leerling heeft een geconstateerde ontwikkelingsvoorsprong of hoogbegaafdheid.
- De leerling beschikt over een grote didactische voorsprong van ongeveer een jaar.
- Heeft de leerling een didactische voorsprong van 6 tot 10 maanden dan kan overwogen worden om 2 leerjaren versneld in 1 leerjaar aan te bieden.
- De leerling is nog niet eerder doorgestroomd.
- Er zijn geen pedagogische risicofactoren zoals een verstoord zelfbeeld, moeizaam sociaal presteren, faalangst.
- De ouders staan positief ten opzichte van vervroegde doorstroming.
- De leerling staat positief ten opzichte van vervroegde doorstroming.
- Er zijn voldoende begeleidingsmogelijkheden in de nieuwe groep.
- Het pedagogisch klimaat in de nieuwe groep is veilig en stabiel.

Komt een kind niet in aanmerking voor vervroegde doorstroming, maar is wel duidelijk dat het kind meer aan kan, dan moet ook direct begonnen worden met compacten en verrijken. Compacten is alleen de leerstof aanbieden die aangeleerd moet worden. Verrijken is de leerstof zodanig aanbieden dat meer vraagt van het inzicht in de stof. Aanvullende informatie staat beschreven in het onderwijsaanbod excellente leerlingen.

De beslissing van het al dan niet versnellen wordt genomen door de ib'er, de directie en leerkracht in overleg met de volgende leerkracht (indien mogelijk) en de ouders.

De uiteindelijke beslissing wordt door de school genomen.

Bijlage 4: Kleuterprotocol

Van groep 1 naar groep 2

Wanneer we kijken of een kind kan doorstromen van groep 1 naar groep 2 wordt gekeken naar de leeftijd. Kinderen die tussen 1 augustus en 1 januari 4 jaar zijn geworden stromen op 4-jarige leeftijd in groep 1 in en gaan het volgend schooljaar naar groep 2. Kinderen die na 1 januari en voor eind juni 4 jaar zijn geworden stromen op 4-jarige leeftijd in in groep 1 en blijven na de zomervakantie in groep 1.

Van groep 2 naar groep 3

In principe gaan we ervan uit dat alle kinderen doorstromen, tenzij er doorslaggevende argumenten zijn om een kind een verlengde leertijd te geven. We volgen het kind zorgvuldig om te komen tot een weloverwogen besluit. Elk jaar zijn er kinderen waarover getwijfeld wordt of zij door kunnen naar groep 3. Dit is niet alleen afhankelijk van hun cognitieve ontwikkeling, maar ook van hun motorische ontwikkeling, sociaal emotionele ontwikkeling en taalvaardigheid.

In december wordt de vraag gesteld of de doorgaande ontwikkeling van een kind gebaat is bij een overgang naar groep 3. Soms zijn kinderen in groep 2 nog zo gericht op spelen en open onderwijssituaties (onrijpheid) dat de overgang naar groep 3 te abrupt is en geen doorgaande ontwikkeling kan garanderen. Soms is er sprake van specifieke ontwikkelingsproblemen of ontwikkelingsstoornissen. Dat betekent dat de overgangsbeslissing van groep 2 naar groep 3 zeer weloverwogen genomen wordt.

Bij kinderen die nog niet voldoende op niveau zijn, volgen we de procedure die hierna beschreven staat.

Het signaal

Het overwegen van een overgangsbeslissing vangt uiterlijk aan in februari van het groep 2-jaar. De kleutertaken en de Cito-toetsen worden afgenomen. De twijfelkinderen worden met leerkracht(en) en ib'er bepaald en besproken. Alle relevante gegevens worden naast elkaar gelegd. De verzamelde gegevens bestaan uit de observatie lijsten van Onderbouwd, de Kleutertaken, de observatiegegevens van de leerkracht en de Cito-resultaten.

Bij leerlingen waarbij de twijfel wordt veroorzaakt door achterstanden in de sociaal-emotionele ontwikkeling of dat het kind nog moeten 'rijpen' om steviger naar groep 3 te kunnen, wordt gekeken welke vaardigheden op sociaal-emotioneel gebied het kind zich nog eigen moet maken, bijvoorbeeld de zelfstandigheid en het gedrag naar andere kinderen. Dit gebeurt via de observaties van de leerkracht. Indien er twijfels bestaan betreffende de overgang naar groep 3 dan worden ouders daarvan op de hoogte gesteld tijdens een gesprek op school. In dat gesprek is er ook ruimte voor door ouders aangegeven aspecten.

Als het kind bij de Cito-toetsen en het SCOL-leerlingvolgsysteem onvoldoende scoort, is dit een signaal. Daarnaast zijn de observaties van de leerkracht leidend. De ouders wordt het geval van twijfel uiterlijk in februari medegedeeld.

De periode maart tot het eind van het schooljaar

De Beatrixschool geeft in het oudergesprek, naast de zorgen m.b.t. de schoolloopbaan, ook aan wat er gepland staat om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. Het aanbod wordt door leerkracht besproken met de ib'er. Het kind gaat extra mee met de onderwijsassistent

voor extra ondersteuning, krijgt extra aandacht en instructie en wordt goed gevolgd. Dit gebeurt tijdens kringactiviteiten en spelwerkmomenten. Daarnaast wordt advies gegeven over op welke wijze men daar thuis eventueel aan zou kunnen bijdragen. Er wordt medegedeeld wanneer de definitieve beslissing genomen wordt over het vervolg van de schoolloopbaan van het kind. Bij jonge kinderen wordt dat uiterlijk 4 weken voor de zomervakantie gedaan om de kans op een goede beslissing te kunnen verhogen, aangezien de ontwikkeling van een kind met sprongen verloopt. Gekoppeld aan die beslissing wordt ook aangegeven hoe het kind bij een eventuele groep 2-verlenging begeleid zal worden.

De beslissing

De uiteindelijke beslissing t.a.v. de overgang van het kind wordt genomen door de commissie kleuterverlenging. Deze beslissing is bindend.

Nazorg

In oktober van het hierop volgende school jaar zal nagegaan worden hoe het gaat met de kinderen waarvoor het bovenstaande is uitgevoerd. Dit gebeurt in een pedagogisch overleg. Indien nodig, zullen daar acties uit volgen.

Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

Soms zijn kinderen op alle gebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Vaak blijkt dit al in groep 1. De leerkracht kan dan in overleg met de ouders beslissen dat een leerling eerder met groep 2 mee gaat draaien om hem/haar de ontwikkelingskansen te geven waar het kind aan toe is, cognitief en sociaal-emotioneel. Dit wil niet zeggen dat de leerling dan ook mee gaat naar groep 3.

Als een kind ook in groep 2 erg goed presteert, kan het wel eens voorkomen dat een leerling vervroegd naar groep 3 gaat. Dit zijn echter uitzonderingen!

Om deze beslissing verantwoord te kunnen nemen kijkt de leerkracht naar de volgende aspecten:

- Werkhouding: spanningsboog, motivatie, keuze ontwikkelingsmaterialen en spelletjes en wijze van uitvoeren;
- Sociale ontwikkeling: speelt het met kinderen van groep 2, voelt het zich thuis bij deze leeftijdsgroep en is de leerling ook door andere kinderen in de groep opgenomen;
- Spelontwikkeling: gevorderd rollenspel, het kind zoekt naar extra uitdagingen in het spel, het kiest ook voor moeilijke activiteiten;
- Taalontwikkeling: zinsbouw, woordenschat, leesvoorwaarden;
- Algemeen welzijn: emotionele stabiliteit, zelfvertrouwen;
- Motoriek: de grove en fijne motoriek;
- Rekenontwikkeling: tellen, meten, wegen en logisch denken;
- Het kind moet snel van begrip zijn, een goede concentratie hebben, een brede belangstelling hebben en zeer gemotiveerd zijn om naar groep 3 te gaan.

Over het algemeen geldt dat kinderen bij wie overwogen wordt om ze vroegtijdig naar groep 3 te gaan, een duidelijke voorsprong moeten hebben op leeftijdsgenoten, alles goed mee kunnen doen met groep 2 en liefst nog iets beter presteren, gedurende langere tijd.

Dit omdat er bij veel kinderen in de kleuterleeftijd de ontwikkeling met sprongen verloopt en er dus sprake kan zijn van een ontwikkelingsvoorsprong die later weer ingelopen kan worden door de andere leerlingen.

Er blijft sprake van uitzonderingen omdat in groep 2 veel aandacht geschonken wordt aan de brede ontwikkeling van de kinderen en in groep 3 meer aandacht is voor het cognitieve aspect. Dit is iets waar kinderen wel aan toe moeten zijn.

De uiteindelijke beslissing t.a.v. de overgang van het kind wordt genomen in het zorgteam aan de hand van een aantal overwegingen, waarin het kind gewogen wordt op meerdere aspecten. Zie ook bijlage 5: beslissingenblad overgang 2/3. Deze beslissing is bindend.

Als een kind een ontwikkelingsvoorsprong heeft en de school heeft besloten dat het beter is om toch in groep 2 te blijven, wordt het kind extra begeleid. Gedurende het schooljaar wordt het kind gestimuleerd om oefeningen en activiteiten te gaan doen op een moeilijker niveau dan de andere kinderen.

Bijlage 5: Advisering van groep 8 naar voortgezet onderwijs

Verklarende woordenlijst:

VO:	voortgezet onderwijs
VSO:	voortgezet Speciaal Onderwijs
MDO-O:	multidisciplinair overleg-overdracht
MDO-T:	multidisciplinair overleg-toelaatbaarheidsverklaring
LWOO:	Leerwegondersteuning in het VMBO

Adviesmomenten

Op de Beatrixschool krijgen ouders en kinderen in groep 8 twee adviesmomenten over doorstroom naar het voortgezet onderwijs:

1. Het voorlopige advies wordt gegeven in november groep 8 en is gebaseerd op alle gegevens uit groep 6 en 7, de NIO (Nederlands Intelligentie Onderzoek) en observaties van de leerkrachten van groep 6, 7 en 8. Dit voorlopige advies wordt gegeven bij de oudergesprekken in november in groep 8, waarbij alleen ouders aanwezig zijn.
2. Het definitieve advies in februari groep 8 is gebaseerd op alle voorgaande gegevens en de Cito-toetsen M8 ondersteund door observaties van de leerkracht. Bij het definitieve adviesgesprek worden ouders en kinderen uitgenodigd.

Wat bepaalt het advies?

De belangrijkste gegevens waar een advies uit voortkomt zijn uit het Cito-leerlingvolgsysteem (LVS) en de observaties van de afgelopen jaren over gedrag en (huis)werkhouding. Dit zijn de meest stabiele en betrouwbare bronnen om een gedegen advies op te baseren.

Het advies wordt samengesteld op basis van:

1. Het basisschooladvies.
2. Toets resultaten van uit het Cito-leerlingvolgsysteem (LVS) op de vakken Rekenen (van midden groep 6 t/m midden groep 8) en Begrijpend Lezen (van eind groep 6 t/m midden groep 8).
3. Aanvullende onderwijskundige informatie.

De NIO wordt wel afgenomen, maar hoeft niet worden meegenomen in het advies en hoeft niet gedeeld te worden met het voortgezet onderwijs (uitgezonderd bij LWOO). Het basisschooladvies is het leidend criterium voor het vervolgonderwijs maar dient onderbouwd te worden met de toets-resultaten van het Cito-leerlingvolgsysteem. Indien een leerling de IEP Eindtoets hoger heeft gemaakt dan zijn advies heeft voorspeld, kan/mag het advies worden aangepast. Indien een leerling de IEP Eindtoets lager heeft gemaakt dan verwacht kan het advies niet worden aangepast.

Wie bepaalt het advies?

In groep 8 wordt tijdens de adviesvergadering het voorlopige en definitieve advies samengesteld door de leerkrachten van groep 6 t/m 8 en de ib'er. Het voorstel wordt met de directeur doorgesproken, deze is formeel eindverantwoordelijk. De directeur dient op de hoogte te zijn en zijn/haar goedkeuring te geven.

Ondergrenzen van de verschillende toetsen

Het voortgezet onderwijs hanteert ondergrenzen voor toelating en inschrijving van leerlingen. Deze worden elk jaar opnieuw vastgesteld.

Er kan sprake zijn van discrepantie. Men spreekt van discrepantie als de toets- en test scores beneden het niveau zijn van wat nodig is voor het schooltype van aanmelding. Scores waarbij sprake is van discrepantie leiden bij het voortgezet onderwijs tot afwijzen of twijfel. Bij twijfel neemt de school voor voortgezet onderwijs contact op met de basisschool alvorens over toelating te beslissen. Ook duidelijke afwijkingen van scores naar boven, dus hoger dan het advies, kunnen worden beschouwd als discrepantie. Ook in dat geval is nader overleg met het basisonderwijs en ouders op zijn plaats. Het voortgezet onderwijs neemt hiervoor het initiatief.

Met extra ondersteuningsbehoeften naar het voortgezet onderwijs

Op de Beatrixschool zitten leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Ook deze leerlingen maken na het eind van groep 8 de overstap naar het voortgezet onderwijs. Het VO maakt de volgende verdeling:

1. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften, die vallen onder de basisondersteuning (bijvoorbeeld dyslexie) en naar een VO-school regulier gaan.
Leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning kregen of dat nodig hebben in het voortgezet onderwijs, worden bij het voortgezet onderwijs aangemeld via een warme overdracht. Dit wordt aangegeven op het formulier 'Basisschooladvies t.b.v. het VO'. Alle VO-scholen hebben inmiddels een trajectvoorziening en daarmee een breed ondersteuningsaanbod. Hierdoor kunnen leerlingen in principe bij alle VO-scholen terecht.
2. Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, die buiten de basisondersteuning vallen en naar een VO-school regulier gaan.
Het komt voor dat een leerling een specifieke onderwijsbehoefte heeft, die van de VO-school een intensief ondersteuningsaanbod vraagt; of dat de benodigde ondersteuning slechts door één specifieke school geboden kan worden. Of dit daadwerkelijk zo is wordt in eerste instantie overeengekomen tussen ouders en de basisschool. De basisschool initieert dan een multidisciplinair overleg overdracht (MDO-O) met ouders, de basisschool, de VO-school en eventueel andere betrokkenen. Het doel hiervan is de onderwijsbehoefte en het daarbij passende ondersteuningsaanbod in kaart te brengen. We noemen dit een MDO-overdracht. Deze MDO-overdracht vindt plaats tussen 1 november en 1 maart. Leerlingen die vroegtijdig middels deze overdracht worden aangemeld vallen buiten de reguliere aanmelding en daarmee buiten de loting.
Indien uw kind hiervoor in aanmerking komt, hoort u dit ruim voor het voorlopig advies gesprek. Deze leerlingen hebben op de basisschool ook ondersteuning ontvangen, die buiten de basisondersteuning viel. Voor deze leerlingen is daarom ook een ontwikkelingsperspectief vast gesteld.
3. Leerlingen met leerachterstanden, die in het VO leerwegondersteuning (LWOO) nodig hebben. Deze leerlingen gaan naar een VO-school regulier met LWOO.

4. Leerlingen met leerachterstanden en extra ondersteuningsbehoeften, die buiten de basisondersteuning vallen en naar een VO-school regulier met LWOO gaan.
5. Leerlingen met leerachterstanden en specifieke ondersteuningsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied, die buiten de basisondersteuning vallen en naar een zorgschool gaan.

Leerlingen die door leerachterstanden of andere factoren in aanmerking komen voor leerwegondersteuning (LWOO) of praktijkonderwijs (PRO), maken een speciaal traject door. Om het kind in te kunnen schrijven voor LWOO of PRO is een zogenaamde zorgbeschikking nodig van het samenwerkingsverband. Er gelden specifieke criteria. Voor het afgeven van een beschikking is nodig:

- een intelligentie index (NIO);
- de achterstanden in DLE's ;
- de resultaten van het Drempelonderzoek;
- bij sociaal emotionele problematiek (en een IQ hoger dan 90), de uitslag van de schoolvragenlijst (SVL, de A en B versie).

Op de Beatrix nemen wij in de periode tussen september en december bij deze leerlingen het Drempelonderzoek af. Aangezien deze leerlingen ondersteuning krijgen die buiten de basisondersteuning valt, werken deze leerlingen met een OPP. Leerlingen die aangewezen zijn op LWOO in het VO worden direct aangemeld bij een VO-school met leerwegondersteuning volgens de bestaande toelatingsregeling. Zij kunnen, evenals PRO-leerlingen, eerder aangemeld worden vanaf november tot februari. Voor LWOO-leerlingen die daarnaast extra, dan wel intensieve onderwijsbehoeften hebben, geldt tevens de aanmelding zoals omschreven onder 1 of 2 hierboven. Dit geldt ook voor LWOO-leerlingen met een VMBO-T advies.

6. Leerlingen met zeer specifieke ondersteuningsbehoeften, die naar een VSO-school gaan (met MDO-T).

Voor leerlingen uit het basisonderwijs (ook voor leerlingen die in het basisonderwijs al een TLV hebben), die aangewezen zijn op het ondersteuningsaanbod van het VSO dient een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband VO. Dit geldt ook voor leerlingen die aangewezen zijn op een specifiek onderwijsarrangement.

De aanvraag van bovenschoolse ondersteuningsmiddelen komt tot stand in gezamenlijkheid (leerling, ouders, school), na een zorgvuldig doorlopen ondersteuningstraject op de huidige school. Binnen de interne ondersteuningsstructuur van de VO-school vindt de voorbereiding plaats voor het proces om te komen tot de aanvraag: een zorgvuldig beschreven

7. Leerlingen voor het praktijkonderwijs (PRO). Deze leerlingen kunnen tegelijkertijd ook leerling zijn uit categorie 1 of 2 hierboven. ondersteuningstraject, een MDO-T (toewijzing), benodigde toestemming ouders en een OPP.

Indien sprake is van een van de bovenstaande situaties, hoort u dit ruim voor het voorlopig advies gesprek. Met de ouders van deze leerlingen gaan we eerder het gesprek aan.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de website van passend onderwijs Zuid-Kennemerland overgang PO-VO. Uiteraard kunt u ook altijd terecht bij de ib'er of de leerkracht van groep 8.

Bijlage 6: Externe contacten

Transitie jeugdzorg

De gemeenten worden samen met de schoolbesturen gezamenlijk verantwoordelijk voor alle ondersteuning en zorg aan kinderen en hun gezinnen. De gezamenlijke opgave van de gemeenten en het samenwerkingsverband is om zo veel mogelijk leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden zodat ze later zo veel mogelijk zelfstandig kunnen participeren in de samenleving. Naast de preventieve zorg voor jeugd worden gemeenten met de decentralisatie van de jeugdzorg verantwoordelijk voor:

- De jeugd- en opvoedhulp
- De jeugdbescherming en jeugdreclassering
- De gesloten jeugdzorg
- De crisisdienst
- De pleegzorg
- De zorg voor kinderen met een psychische of psychiatrische stoornis
- De zorg voor jeugdigen met een lichtverstandelijke beperking (LVB)

Dit betekent voor gemeenten een groot aantal nieuwe taken en verantwoordelijkheden en nieuwe mogelijkheden voor verbindingen tussen de zorg voor jeugd en het onderwijs. De gemeenten moeten de taken met minder middelen gaan uitvoeren. Er moet dus op een andere manier gewerkt worden en er moeten creatieve verbindingen gelegd worden. Bij het inrichten van de nieuwe zorg voor jeugd gaan de gemeenten in Zuid-Kennemerland uit van de volgende uitgangspunten:

- Kracht van ouders, jongeren en hun sociale omgeving als basis
- Ondersteunen in plaats van overnemen
- Hulp inzetten in de directe leefomgeving
- Snelheid: minder schakels en minder gezichten

Een goede samenwerking tussen gemeenten en het onderwijs draagt bij aan het bereiken van de uitgangspunten die zowel het onderwijs als de gemeenten en de instellingen onderschrijven en kan leiden tot een meer preventieve en integrale aanpak van hulp dichtbij de leefomgeving.

Jeugdgezondheidszorg

Wij werken samen met Jeugdgezondheidszorg (JGZ) GGD Kennemerland. Aan onze school is een team van een JGZ arts, JGZ verpleegkundige en een JGZ assistente verbonden. De taak van de jeugdgezondheidszorg is het begeleiden van de groei en de ontwikkeling van uw kind. U kunt als ouder aan de JGZ vragen stellen over onder andere gezondheid, groei, opvoeding gedrag, eten, slapen, bedplassen. Deze vragen kunt telefonisch en tijdens preventieve gezondheidsonderzoeken stellen (telefoonnummer 0900- 0400682, 75 cent per gesprek).

Jeugdgezondheidszorg GGD Kennemerland maakt deel uit van het centrum voor jeugd en gezin. Kinderen worden op vaste momenten, zoals is vastgelegd in het landelijke basistakenpakket van de JGZ gevolgd. Binnen de basisschoolperiode is er een preventief

gezondheids- onderzoek (PGO) voor de vijf jarigen (in het jaar dat een kind vijf jaar wordt) en groep 7 leerlingen. Beide onderzoeken worden als volgt georganiseerd:

- De JGZ assistente onderzoekt op school de ogen, het gehoor (voor groep 7 op indicatie), de lengte en het gewicht.
- Als ouder/verzorger vult u een vragenlijst in over uw kind en u geeft toestemming voor onderdelen van het onderzoek.
- De leerkracht vult een vragenlijst in over het kind, over motoriek, spraak- taalontwikkeling en het gedrag op school. De leerkracht zal alleen gegevens invullen die bij u als ouders bekend zijn.
- De JGZ arts of –verpleegkundige koppelt informatie terug met uw toestemming over het gehoor en het zien.
- Eventueel worden kinderen met hun ouders door de JGZ arts of JGZ verpleegkundige uitgenodigd voor een uitgebreider onderzoek op een GGD locatie.
- Als ouder kunt u zelf aangeven dat u een gesprek met de JGZ arts of JGZ verpleegkundige wilt.

Op school is overleg met de intern begeleider van onze school en onder andere de JGZ verpleegkundige van GGD Kennemerland. Alle leerlingen waar zorgen over zijn, kunnen tijdens dit overleg worden besproken. Dit overleg draagt bij aan tijdige signalering en beoordeling van problematiek en verwijzing naar passende hulpverlening. Indien er vervolgstappen nodig zijn, wordt u als ouder daarvan vanzelfsprekend op de hoogte gebracht. Ook leerlingen die net een schoolwisseling achter de rug hebben, worden in het zorgoverleg besproken. Wanneer u als ouder hiertegen bezwaar heeft, kunt u dit aangeven bij de directeur.

Adres schoolarts en schoolverpleegkundige

Schoolarts	Suzanne Luyt	SWLuyt@ggdkennemerland.nl
Schoolverpleegkundige	Charlotte de Boer	ChdeBoer@vrk.nl
Postadres	Postbus 5514	
2000 GM Haarlem		
Bezoekadres	Zijlweg 200	
	2015 CK Haarlem	
Telefoon	023 – 533 78 11	

CJG-coaches

De CJG-coach is een initiatief van de gemeente Haarlem. Doel is om de zorg voor jeugd beter te laten verlopen. Ouders, opvoeders, kinderen en jongeren staan hierbij centraal. Wat je zelf kunt en de hulp die er binnen je eigen sociale netwerk aanwezig is, staan daarbij voorop. CJG-coaches zijn ervaren en deskundige professionals, die je kunnen ondersteunen bij het kiezen van de oplossing die bij jou past.

Wat doet de CJG-coach?

Samen met de CJG-coach zoek je uit wat er allemaal goed gaat in jouw gezin en waarbij je hulp nodig hebt. De CJG-coach kan zelfhulp bieden of adviseren en je eventueel in contact brengen met een andere hulpverlener.

Het kan zijn dat de coach samen met jou besluit tijdelijk specialistische hulp in te schakelen. De CJG-coach kent hiervoor de weg binnen de hulporganisaties. In zulke gevallen blijft de

coach de contactpersoon waar je met al je vragen terecht kunt. Totdat jullie samen tot de conclusie komen dat het weer goed gaat.

Samenwerking met scholen en Sociaal Wijkteams

De CJG-coaches werken samen met scholen in Haarlem. Via de ib'er kan, als jij dat wilt, contact gelegd worden met de CJG-coach. Het gesprek met de coach kan op school samen de IB en de leerkracht, maar ook thuis alleen met de ouders plaatsvinden.

Het onderwijsloket

Ons bestuur, stichting Spaarnesant is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland (PO-ZK). Samen met PO-ZK zorgt Spaarnesant ervoor dat ieder kind het onderwijs krijgt dat het nodig heeft, zo dicht mogelijk bij huis en in de buurt. WSNS stimuleert, ondersteunt, begeleidt en faciliteert scholen bij de zorg ten behoeve van alle kinderen.

Ouders van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben kunnen terecht bij het Onderwijsloket dat sinds 1 januari 2009 deel uitmaakt van PO-ZK. De consulente van het Onderwijsloket Haarlem e.o. geeft ouders gratis en onafhankelijk advies en informatie over de soorten onderwijs en scholen die geschikt zijn voor uw kind.

Onderwijsloket Haarlem e.o.

Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem

Tel. 023 - 543 0114

h.lemmen@po-zk.nl

Consulente: Henriëtte Lemmens Bezoek uitsluitend na telefonische afspraak.

Andere externe contacten

In de sociale kaart is een overzicht opgenomen van organisaties, hulpverleningsinstanties en andere initiatieven om zorg te bieden aan kinderen, ouders en scholen binnen het primair onderwijs. Zie <https://www.passendonderwijs-zk.nl/assets/upload/Projecten/De%20Sociale%20Kaart.pdf>

Uiteraard kan er ook advies (op gebied van cognitieve of sociaal-emotionele problemen) gevraagd worden bij andere instanties. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders.